

Befejezte munkáját a Hazafias Népfront VIII. kongresszusa

Gácsi József javaslatai

(Folytatás az 1. oldalról.)

„Jüleg többet fordíthatunk a belső felhasználásra, a technikai haladást segítő beruházásokra, az életszínvonal és az életkörülmények javítására. A kormány a Kétszempont Bizottság irányelvei alapján e szellemben dolgozta ki a népgazdaság VII. öt-éves tervét, a végrehajtást segítő műszaki-gazdasági programokat.

Lázár György hangsúlyozta, hogy a terv szigorú követelményeinek teljesítéséhez elengedhetetlen társadalmi viszonyaink és a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztése, hogy szabadabban bontakozhassanak ki az alkotó energiák, hatékonyabbá válják az emberi munka.

Nagyobb fegyellemmel

Külön kiemelte a teljes, ugyanakkor hatékony foglalkoztatás egyidejű követelményét, s ennek kapcsolatát arról a nyugtalanító jelenségről, hogy fellazult a gazdálkodási, helyenként a vállalkozási és a munkafegyelm. E helyzet megszüntetéséért — mondotta — mindenképp a kormány, a gazdasági vezetésnek kell cselekednie, abban a biztos tudatban, hogy a szervezettebb, fegyelmesebb

munka igénye találkozhat a becsületesen dolgozók nagy tömegének helyesléssel.

Köszönetet mondott a Hazafias Népfrontnak az öt-éves terv megformálásához nyújtott értékes segítségért, s azt kérte, hogy vállaljon továbbra is részt a szocialista építést, a társadalmi viszonyok fejlesztését szolgáló erőfeszítésekből.

— A népfremszorgalom segítsen tudatosítani, hogy van programunk. Talán nem olyan látványos, mint korábban, de ambiciózus, sőt, lelkesítő program, mert a megújulás programja. Es segítsen elosztani a kishitűséget, erősíteni azt a meggyőződést, hogy pártunk vezetésével, a nép összefogásával képesek leszünk tervünket teljesíteni.

Békésebb világért

Nemzetközi kérdésekről szólott ezután a kormány elnöke. Napjaink világpolitikájának legfontosabb eseményeire utalva kiemelte: a békeszerető emberiség, népünk üdvözölte az emberiség sorsáért legnagyobb felelősséget viselő két nagyhatalom vezetőjének személyes találkoztását, az újakezdett párbeszédet. Fontos lépés volt ez azon az úton, amely szövetség — amerikai kapcsolat

javulásán át az egész nemzetközi helyzet enyhüléséhez vezethet. Pártunk és kormányunk továbbra is arra törekszik, hogy szövetségeseinkkel együtt hozzájáruljunk egy enyhültebb világ megteremtéséhez, elősegítsük a népek és államok egyenjogú, gyümölcsöző kapcsolatának fejlesztését. Ennek jegyében voltunk házigazdái a közelmúltban befejeződött európai kulturális fórumnak is.

— A fórum sikere bizonyította, hogy az elmúlt évek zordabb nemzetközi légkörében sem szenvedtek jövételen kárt az enyhülés vívmányai. E tanácskozás egyben hozzájárult hazánk nemzetközi tekintélyének növeléséhez is, amelynek mindenkor belső építőmunkánk eredményei adhatnak valódi fedezetet. Ez egyel több ok arra, hogy minden tőlünk feltehető megtegyünk szeretett hazánk, a szocialista Magyarország felvirágztatásáért — mondotta Lázár György, az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány nevében kérve ehhez a jelenlevők, a Hazafias Népfront, egész népünk támogatását. Végül a kongresszusnak további sikeres munkát, a résztvevőknek jó egészséget, boldog újesztendőt kívánt.

— Napjainkban egyre több szó esik a nevelésről, az iskoláról, a családról és a gyermekekről — kezdte hozzászólását Gácsi József. — A gazdasági, társadalmi fejlődés olyan időszakát éljük, amikor az ember szerepének jelentősége mindinkább megnőtt. Ez feltétlenül szükségessé teszi a jövő nemzedék nevelésének még tartalmasabbá tételét. Ebben az összetársadalmi igényű és méretű munkában nagy segítséget nyújthat a szülői munkaközösség és a Hazafias Népfront.

Ez a segítség nem képzelhető el másként, mint tartalmas, minden szempontból összehangolt együttműködéssel. A munka során növelni kell az iskola és a család felelősségét, segíteni kell a fiatal szülők gyermeknevelés munkáját. Az iskola jobban ismeresse meg a szülőket cél- és követelményrendszerét. Amíg a szülők ezeket kellő színvonalon nem ismerik, nem várható tőlük a nevelésben való hatékonyabb közreműködésük.

Ezután arról beszélt, hogy a HNF Csongrád megyei pedagógiai bizottsága mivel foglalkozott az elmúlt öt évben. Elemezték a hazafias nevelést a családban és az iskolában. Szegeden a szülői munkaközösség munkáját. Az ötnapos munkahét tapasztalatait nemcsak a pedagógusokkal, szülőkkel beszélgettünk meg, hanem az általános és középiskolai tanulókkal is, hiszen elsősorban róluk van szó. A hazafias nevelésről fórumot tar-

tottunk a gyerekeknek, amelyen Szántó Imre egyetemi tanár is részt vett. Beszélt a hazáról, a hazafias nevelésről is. A jelenlevők sok kérdést és problémát vetettek fel, így az érdeklődők meghívást kaptak az egyetemre, ahol további tájékozódásra nyílt lehetőség. Az iskolák működési feltételeinek javításához a kiemelt példákot bizottsági üléseken is népszerűsítettük. Az egyik kis településen társadalmi összefogással épült fel egy iskola. Szentesen hagyományá vált az üzemi szülői értekezletek rendszere, legutóbb a gyermekvédelmi munkát és a hátrányos helyzetű tanulók pályaválasztását elemeztük és vizsgáltuk, mintegy tíz évre visszamenőleg.

A szülők számára készítettük a „Kedves szülő... Nevelésről, iskoláról, szü-

lőknek” című kiadványunkat. Ez a népszerű és olvasmányos könyvecske társadalmi munkával készült. Még a megye határait is átléptük vele, mert egy békéscsabai szakközépiskola tanulói végezték a nyomdai munkát, a Hazafias Népfront megyei bizottsága és a megyei tanács csak a papír költségeit fedezte. Szeretnénk felajánlani — kisebb módosítással — ezt a könyvecskét országos kiadásra is.

Ezután az iskolatanácsok megalakításával kapcsolatos véleményeket összegezte, majd így folytatta: — Dél-Alföld megyéivel közösen kezdeményezni akarjuk a pedagógiai bizottságok tervszerű egvütműködését. Hiszem, a testi táplálásra is kell, hogy maradjon idő és energia, mind több családi beszélgetés legyen. Ezt ugyancsak hiányolják a gyerekek! A gyermek mindenkor érezzen biztonságot a családban. Kapjon sok élményt, részeshűjő, következetes bánásmódban, hogy mindenkor visszavágyódjon a családi otthonba, hogy igényelje édesapjával, édesanyjával, testvéreivel, nagyszüleivel, rokonaival való találkozást. Sikerüljön gyermekeinket úgy útnak indítani, hogy kapaszkodót találjanak a családban, ha nagy öröm, vagy nagy gond éri őket. Hiszen a családi kapaszkodók révén juthatnak el gyermekeink a nagyobb közösséghez — fejezte be hozzászólását Gácsi József.

Szirteszi Zoltán hozzászólása

Tisztelt kongresszus! Kedves elvtársak! Az elmúlt évek alatt igazolódott, hogy pártunk és kormányunk cigánypolitikája a cigány lakosság folyamatos felemelkedését biztosítja. Ezt bizonyítja az elmúlt négy év alatt a cigánység körében végbemenő fejlődés, változás — kezdte hozzászólását dr. Szirteszi Zoltán, kiskundorozsmai körzeti orvos. A négy évtizedes fejlődés nagy differenciáltságot eredményezett, de a ma még leghátrányosabb helyzetű csoportok is egy minőségileg magasabb fokra várják, igénylik a segítséget, támogatást az önerőre támaszkodás mellett.

Magyarországon jelenleg körülbelül 400 ezer cigány él. A hatvanas évek elején a cigánység 70 százaléka élt szociális követelményeknek meg nem felelő telepeken. Ezek felszámolása jó ütemben folyik, hiszen míg az 1979-es felmérés alapján ilyen körülmények között még 80 ezer főre tehető az ott élők száma. A telepek felszámolása két szembetűnő folyamatot tükrözött, amely szerint sor került a cigánylakosság széttelepítésére, de számos helyen jobb életkörülmények között egytől maradtak a cigány közösségek.

A felszabadulás után a cigánység a földosztásból túlnyomóan kimaradt, aminek egyenes következménye volt, hogy ez a népréteg a mezőgazdaság szocialista átszervezésében sem kapott szerepet. A cigánység nagy többsége akkor is, de ma is falvakban élt és él. Az iparosodással a cigánység azon rétege is rosszabb körülmények közé került, amely kézművességgel foglalkozott. A legújabb adatok szerint a cigány férfiak foglalkoztatási szintje megegyezik a nem cigány lakosságával. A nők körében ez a folyamat kedvezően alakul. Bizonyos hátrányok azonban ma sem szűntek meg. Nagy probléma az elégtelen iskolázottság, emiatt jövedelmük jó-

val a közéleti szereplés és részvétel lehetőségével. A cigányértelmiség a cigánység helyzetének jobbításáért, etnikai identitásuk megőrzéséért dolgozik, fáradozik.

A Hazafias Népfront keretében tevékenykedő cigányok száma megnőtt az elmúlt években. Kiemelten nagy jelentőségűnek tartom az 1985. májusában alakult Országos Cigány Tanácsot, amely az 1980-ban felújított Cigányfórum bázisára épült. E tanácsnak elsődleges feladata a cigánység politikai érdekképviselete a népfremszorgalom keretein belül. Célunk a cigánység társadalmi integrációjának elősegítése. Törekszünk a cigányok és a nem cigányok közötti együttműködést előtérbe helyezni, természetes kapcsolattá fejleszteni. — mondotta befejezésül Szirteszi Zoltán.

Pozsgay Imre zárszava

Miután a kongresszusi vita lezárult, ismét Pozsgay Imre emelkedett szólásra, hogy összefoglalja az elhangzottakat.

— Kiterjedt és nagy érdeklődés mellett lezajlott vita volt ez, amelynek során 54-en szóltak hozzá, és rajtuk kívül még 62-en kérétek szót —, mondotta előljáróban. — Azoknak a véleménye, akik e három nap során nem jutottak szóhoz, ugyanúgy bekerül a kongresszus dokumentumaiba, s a kongresszus útmutatásai, állásfoglalásai között e hozzászólásokat is figyelembe vesszük majd.

— Úgy hiszem, a kongresszus elérte célját, s még inkább eléri azt, ha megerősíti az állásfoglalást, amely a jövő feladatainak megoldását szolgálja, s megerősíti azt a testületet, amely képes lesz e feladatokat az ország színe előtt képviselni. A tanácskozás kiegyensúlyozott, jó légkörű munkaértekezlet volt —, állapította meg. — Mértéktartóan, aránytétvesztés nélkül, egy nagy nemzeti összefogás jegyében erősítette a szocializmus pozícióit országunkban. A vita tehát nem torzította el a néphangját, s nem tartalmazott

egyetlen olyan elemet sem, amelyik ne e színtérről volt volna szó.

Pozsgay Imre ezután néhány, a vitában elhangzó kérdéscsoportra reagált. A javaslatot az új Országos Tanács figyelmébe ajánlva, egyetértőleg szólott arról a kezdeményezéséről, hogy alkossunk más országok haladói erőivel közös népfremszorgalmat a béke védelmére.

A különböző társadalmi osztályok, rétegek helyzetéről, a köztük lévő egyenlőtlenségről elhangzottakra reagálva leszögezte: Az egyenlőtlenségek megszüntetésének ma még nincsenek meg a feltételei. Az alapprobléma az, hogy az egyenlőtlenségek nem a társadalmi céloknak megfelelően mutatkoznak, ezért nem előrelendítő, hanem inkább visszahúzó erőt jelentenek. Kitért nemzetiségi politikánkra, amely visszahúzó téma volt a tanácskozásnak. Illyés Gyula gondolatát idézve, leszögezte: ebben az országban magyarnak lenni nem származás, hanem választás kérdése. Magyarok és nem magyarok, e hazán belül úgy élhetnek tisztességesben egymással, ha ezt az elvet tartjuk szem előtt, s ha ebben kényszerük nélkül, szabad belátás alapján, állampolgári jogainak teljes birtokában dönthet mindenki.

Pozsgay Imre végezetül hangsúlyozta: a szocializmus nem lezárt rendszer, s a kommunizmus nem elvont cél, hanem valóságos mozgalm, amelyben kritikailag meghaladjuk nap mint nap azt, amit már elértünk. Ezt érdemes figyelembe venni a fórumon is. Ezen az alapon, a pártunk XIII. kongresszusán elfogadott határozat nemzeti programként való vállalásával kongresszusunk, a Hazafias Népfront most megalakuló új testületei betölthetik azt a hivatást, amelyet a magyar társadalom tőlük elvár.

A Hazafias Népfront VIII. kongresszusa a Szózat elnevelésével véget ért.

Határozat és választások

Pozsgay Imre vitaössze-foglalója után határozathozatal következett. A kongresszus egyhangúlag elfogadta az Országos Tanács jelentését a legutóbbi kongresszus óta végzett munkáról, az Országos Tanács nevében elmondott főtitkári beszámoló, a hozzászólásokra adott vitaössze-foglaló választ, az Országos Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentését, valamint a Hazafias Népfront állásfoglalásának és a mozgalom alapszabályának a tervezetét, s egyúttal megbízta az Országos Tanácsot, valamint a megválasztandó országos titkárságot: a vitában elhangzottakat mérlegelve végezzék el a dokumentumokon a szükséges módosításokat és gondoskodjanak azok közéletéről.

Miután az Országos Tanács tagjait a kongresszust megelőző budapesti és megyei küldöttértekezleteken, valamint a résztvevő; szervek testületi ülésein megválasztották, a kongresszusra a megerősítés feladata hárult. Az Országos Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjaira a jelölőbizottság tett javaslatot.

A kongresszus megerősítette az Országos Tanács tagjait, majd elfogadta a jelölőbizottság javaslatát és megválasztotta az Országos Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjait. Ezután a két új testület megtartotta alakuló ülését, amelynek során megválasztotta

a tisztségviselőket, az elnökség és a titkárság tagjait, kijelölte az országos testületek társadalmi bizottságainak vezetőit, ki-nevezte az országos titkárság osztályvezetőit, és megerősítette tisztségükben a népfremszorgalmi vezetők

A tisztségviselők

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának **elnöke: Kállai Gyula; alelnökök: Bencsik István, Bihari István, Czibere Tibor, Horváth Lászlóné, Márton János, Papp Gyula** (a szegedi városi tanács elnöke), **Szemök József és Varga Imre.**

A HNF OT **főtitkára: Pozsgay Imre; titkárok: Garamvölgyi József, Molnár Béla és Ribánszki Róbert.**

Az Országos Tanács elnökségének **tagjai: Apró Antal, Asbót Jánosné, Ádám Antal, Bartha Tibor, Bognár József, Duschek Lajosné, Emöd Péter, Fekete Gyula, Gyúró Ferenc, Hambuch Géza, Hantos János, Horváth Endre, Ispanovits Márton, István Lajos, Jakab Róbertné, Jakab Sándor, Kanyar József, D. Káldy Zoltán, Králikné Cser Erzsébet, Kodályné Péczely Sarolta, Koncz Károly, Kósáné Kovács Magda, Kovács András, Kovács Béla, Láng István, Lékei László, Lonszóczi Pál, Mándity Marin, Márk György, Mészáros Imre, Molnár Frigyes, Molnár Sándor** (a HNF Csongrád Megyei Bizottságának titkára), **Nagy Józsefné, Papp Lajos, Peják Emil, Pethő Tibor, Pióker Ignác, Polinszky Károly, Rónai Rudolf, Rottler Ferenc, Sarlós István, Schöner Alfréd, Sebestyén Nándorné, S. Hegedűs László, Szabó István, Szalayné Pásztor Gabriella, Szentistvány Gyuláné, Székely György, Szilvasán Pál, Tóth János, Trautmann Rezső, Vadász Anna és V. Nagy Imre.**